Lisbeth Holm Filtenborgs prædiken 2. søndag i fasten

Taler
Lisbeth Holm Filtenborg
Sognepræst

Dato
25. februar 2024

Sted
Lemvig Kirke

Omstændigheder

Prædikentekst
Markusevangeliet kapitel 9, vers 14-29

Salmer
Du, som ud af intet skabte
Menneske, din egen magt
Vi rækker vore hænder frem
Vor Herre! til dig må jeg ty
Hellig, Hellig, Hellig er Herren
O du Guds Lam! med korsets skam
Hil dig, Frelser og Forsoner; vers 7
Almagts Gud, velsignet vær

Fastelavnssøndag var det en blind mand, der fik synet. I dag er det en, som er stum – lukket inde i sin egen uhyggelige verden med muskelkramper og fråde, formentlig epileptiske anfald. Jesus er på vej mod sin død og undervejs kalder han livet frem i mennesker – også hos den, der ikke længere magter at tro på, at noget godt kan ske.

Livet spirer bogstaveligt for Jesu fødder, mens han går mod sin egen død. Det liv, der bliver til omkring ham, er en forsmag på det liv, der kommer med hans opstandelse. Intet mindre end en genoprettelse af skaberværket. En genoprettelse af skaberværket er en genoprettelse af det ægte menneskelige. Det var der en ung maler, der anede og forsøgte at male frem.

I 1882 fik den kun 29-årige kvindelige norske maler Asta Nørregaard opgaven med at male en altertavle til kirken i Gjøvik. Gjøvik ligger ca. 120 km stik nord fra Oslo.

Hun var den første kvinde i Norge, der fik en sådan opgave. Hun havde vakt international opsigt under en udstilling i Paris med et maleri med titlen At vente på Kristus. Man ser en flok fortvivlede mennesker sidde og stå spredt og en dødssyg liggende foran, men Jesus kommer gående ind imod dem ude fra venstre hjørne, fra forsvindningspunktet. Endnu er han langt borte.

En sommerdag i 1883 er hun taget med toget fra Kristiania (Oslo) mod Gjøvik. Med sig har hun det nymalede alterbillede og er fuld af forventning. Men i Gjøvik venter der hende et chok og en dyb skuffelse. Menigheden – og det var nok i virkeligheden Provst Blom – kunne ikke acceptere maleriet. Hvorfor? Der var for mange kvinder på billedet, der blev vist for megen nøgen hud og Maria Magdalene havde skamløst udslået hår. Men den vigtigste indvending var, at Kristus var fremstillet for lille og lignede for meget alle de andre på billedet. Som ung kvinde var det umuligt for hende at sætte sig op imod autoriteterne. Asta ændrede maleriet til den version som i dag er kirkens altertavle. Jesus blev stor og markant adskilt fra menneskene omkring sig. Det fortælles, at Asta Nørregaard fik en voldsom krise efter denne ydmygelse.

Den norske præst Kjell Arnold Nyhus, som fortæller historien og som selv er født og opvokset i Gjøvik, mere end antyder, at det ikke kun var ydmygelsen, der knækkede hende, men at Asta blev ramt på selve nerven i sin gudstro. Måske havde hun forstået mere af Jesu menneskelighed end Pastor Blom.

Jesu menneskelighed er langt mere end, at han var en historisk og konkret person, som vandrede rundt i Galilæa og døde uden for Jerusalems bymure. Han har været begrænset af sin egen tids kultur, blev træt og vred, som når han udbryder over for skaren: *hvor længe skal jeg holde jer ud?!*

Det er Jesus, som er arketypen for det ægte menneskelige.

At holde fast ved Jesu hele og fulde menneskelighed har altid været en test på sand og sund kristendom. Kirkens historie er fyldt med eksempler på "overåndelighed", som fornægter det menneskelige og fører til en kunstig og usund from væremåde. - - retoucherer Jesu menneskelighed.

At fornægte Jesu ægte menneskelighed kan have alvorlig konsekvenser: Det kan resultere i , at man som kristen kan have svært ved at stå ved sine egen svagheder og begrænsninger.

Asta Nørregaard var ikke den første, der var overbevist om, at Jesu menneskelighed skulle fremhæves. Den italienske renæssance maler, Raphael, har fanget det i sit store værk Transfiguration, forklarelse eller forvandling på dansk. I ét billede har han fanget både forklarelsen på bjerget, som sker

umiddelbart inden dagens fortælling om drengen med den urene ånd.

Og han har malet det, så de to begivenheder foregår på SAMME TID, for det er sådan det er.

Den øvre del med de benovede disciple, den forvandlede svævende Kristus i samtale med de største åndelig kæmper fra fortiden. Her kan man i ro og mag beskue Kristus – det bliver så spirituelt og langt fra verden med dens fortrædeligheder og fyldt med åndelige og overnaturlige oplevelser. Den side, er der mange, der søger og den er fristende.

Sådan var disciplene og skarerne, ja selv Jesu fjender frustrerede over, at han ikke fremtrådte mere bastant og guddommelig, når nu det var det, han hævdede.

Det søger mange, men det er ikke normalt. Den normale del er fnidderet og rodet og forvirringen i den nederste del af billedet. Drengen står i blå bukser og vender det hvide ud af øjnene og faderen støtter ham, træt og fuldstændig opgivende i blikket. Disciplene er lige så forvirrede som familie og venner til drengen. Et kaos af mennesker, der farer rundt og ikke ved, hvad de skal gøre.

Og så kan det da godt være, at jeg sagde nok så flot i indledningen, at det spirer af liv, der hvor Jesus træder på vej mod sin egen død. Sådan tænker drengens far IKKE. Han har for længst opgivet håbet. Han er blevet skuffet for mange gange. Han har derfor ikke høje tanker om Jesus. Kan du overhovedet noget?!

Deri ligner faderen jo mange flere, end man skulle tro.

Gud har forladt os! Hvorfor stopper du ikke krigen i Ukraine og Gaza? Hvorfor helbreder du ikke flere?!

Tilgiv mig, at jeg har så lille tiltro til dig!

På Raphaels billede er der en discipel venstre side i en rød kappe, som ikke har været med oppe på bjerget, men som står midt i forvirringen og peger op mod bjerget: som om han vil sige: vent lige lidt! Se hen til ham, nu kommer han! I sin guddommelighed repræsenterer han den sande menneskelighed, der kan komme dig til hjælp. Tværs gennem billedet er det som faderen og disciplen har øjenkontakt.

Undertiden har vi brug for nogen, der kan håbe for os. Indgyder os mod med sin kærlighed. Lader sin menneskelighed farve og forme af Jesus.

En der kan skelne ondskab fra det gode – dybt ansvarlig for sin jord.

AMEN

Kilde
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
2. søndag i fasten, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/lisbeth-holm-filtenborgs-praediken-2-sondag-i-fasten